

Bijlage 1 Kwaliteitskaart VVE gemeente Veenendaal

Doelstelling

Doel van dit kader is het bewaken, beheersen en verbeteren van de kwaliteit van de voor -en vroegschoolse educatie in de gemeente Veenendaal. Dit kwaliteitskader maakt onderdeel uit van het onderwijskansenbeleid 2019-2022.

Scope

De kinderopvangorganisatie die voorschoolse educatie aanbiedt in Veenendaal dient te voldoen aan de wettelijke eisen zoals deze zijn vastgelegd in de Wet Kinderopvang, de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang, het Basisbesluit kwaliteit voorschoolse educatie en het toezichtskader van de Onderwijsinspectie. Deze worden jaarlijks gecontroleerd door de GGD (in het kader van de inspecties Wet Kinderopvang) en op onregelmatige basis door de Onderwijsinspectie. In dit kwaliteitskader worden de bovenwettelijke eisen die gelden voor voorschoolse educatie in de Gemeente Veenendaal opgenomen.

Definitie Peuteropvang en voorschoolse educatie

Peuteropvang/voorschoolse educatie is een voorziening waar peuters in groepsverband in hun ontwikkeling worden gestimuleerd door middel van spel en gerichte activiteiten (spelen, ontmoeten, ontwikkelen). De voorziening heeft een vroegtijdige signaleringsfunctie en biedt aan kwetsbare peuters een passend aanbod. Het gedeelte voorschoolse educatie is specifiek gericht op het verkleinen van ontwikkelachterstanden op het gebied van taal, maar ook op de sociaal-emotionele ontwikkeling, de motorische ontwikkeling en de ontwikkeling op gebied van rekenvaardigheid.

Onderwerp	Basiskwaliteit (wettelijk of inspectiekader)	Eigen standaard (Veenendaalse aanvulling)
Doelgroepdefinitie	De gemeente moet een doelgroepdefinitie en criteria formuleren om te bepalen welke kinderen doelgroepkinderen zijn en in aanmerking komen voor een vve-indicatie. <i>(Wet Primair Onderwijs artikel 167, lid 1a)</i>	De volgende criteria worden gehanteerd om te bepalen of een kind behoort tot de doelgroepkinderen en in aanmerking komt voor een VVE indicatie: 1 Opleidingsniveau <ul style="list-style-type: none"> • Geen opleiding • Basisschool • Speciaal onderwijs • VMBO basis of VMBO kader 2 Onvoldoende taalaanbod thuis, taalblootstelling <ul style="list-style-type: none"> • De opvoeder die het meest in contact is met het kind heeft een lage beheersing van de Nederlandse taal.

Kwaliteitskaart VVE 2022 Veenendaal

		<ul style="list-style-type: none"> De taalomgeving thuis is weinig stimulerend in die zin dat er onvoldoende taalactiviteiten worden aangeboden. <p>3 Geconstateerde/dreigende achterstand in spraak-taalontwikkeling</p> <ul style="list-style-type: none"> Achterstand in taal geconstateerd door logopediste en/of Audiologisch centrum <p>4 Een gezin heeft onvoldoende geld om de basisbehoeften te kunnen bekostigen en leeft van een uitkering.</p>
Signalering en toeleiding	De gemeente moet afspraken maken met betrokken partijen (bijvoorbeeld GGD, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), consultatiebureau, voorscholen, vroegscholen en ouders) over de verantwoordelijkheid van de partijen in het toeleiden van potentiële doelgroepkinderen naar een vve-voorziening. <i>(Wet Primair Onderwijs artikel 167, lid 1a)</i>	De afspraken tussen betrokken partijen zijn vastgelegd in een stroomschema dat bekend is en gebruikt wordt door alle partijen. De peuteropvang zonder VE (start op 2 jaar) wordt benut door pedagogisch medewerkers om te observeren of kinderen mogelijk doelgroepkinderen zijn. Nieuwkomerskinderen krijgen indicatie ook op latere leeftijd om zo op de VVE-scholen het ouderprogramma te kunnen volgen.
Bereik	De gemeente moet zorg dragen voor voldoende en kwalitatief goede vve-voorzieningen in aantal en spreiding. <i>(Wet Primair Onderwijs artikel 166)</i> De gemeente moet zich inspannen om zoveel mogelijk doelgroepkinderen te laten deelnemen aan voorschoolse educatie. <i>(Wet Primair Onderwijs artikel 167, lid 1a)</i>	Het aantal kindplaatsen met voorschoolse educatie moet voldoende zijn voor het aantal doelgroepkinderen volgens de gegevens van het CBS. 100% van de doelgroepkinderen (gebaseerd op de lokale doelgroepdefinitie krijgt VVE aangeboden).
Resultaatafspraken	De gemeente moet afspraken maken met betrokken partijen (vroegscholen) over resultaten van voorschoolse educatie. <i>(Wet Primair Onderwijs artikel 167, lid 1b en lid 3)</i>	Alle VVE-kinderen verlaten de basisschool na groep 8 met minimaal referentieniveau 1F. Dit is het fundamentele niveau zoals ook opgenomen in het referentiekader voor taal en rekenen.
960 uur VE in 1,5 jaar (16-uurs eis)	De gemeente moet voor de doelgroepkinderen een aanbod hebben van 960 uur vve in de periode tussen 2,5 en 4 jaar. Een voorwaarde is dat het aanbod vve niet langer dan 6 uur per dag mag zijn. <i>(Wettelijk vanaf 1 augustus 2020)</i> <i>Besluit van tot wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie in verband met de</i>	VVE aanbieders hebben de mogelijkheid om eigen invulling te geven aan de '16-uurs eis'. Dit mag ook per locatie verschillend zijn. Variatie is mogelijk in uren per dagdeel en het aantal openingsweken (minimaal 40 en maximaal 48 weken per kalenderjaar).

Kwaliteitskaart VVE 2022 Veenendaal

	<p><i>verhoging van het minimum aantal uren aanbod voorschoolse educatie en de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker.</i></p>	
<p>Pedagogisch beleidsmedewerker</p>	<p>De houder van een voorschool moet een pedagogisch beleidsmedewerker inzetten ten behoeve van de verhoging van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Deze inzet omvat 10 uur per kind per jaar.</p> <p><i>Besluit van tot wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie in verband met de verhoging van het minimum aantal uren aanbod voorschoolse educatie en de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker. (Ingangsdatum 1 januari 2022).</i></p> <p>Er geldt een flexibele norm voor de inzet van pedagogisch beleidsmedewerkers in de voorschoolse educatie. Er is geen verplichting tot inzet op elke VE-groep. Het is mogelijk dat de kwaliteit van de VE op de ene groep waar VE wordt aangeboden al hoog is en op een andere groep niet. Het kindercentrum heeft dan de mogelijkheid om de pedagogisch beleidsmedewerker ten behoeve van de ene VE-groep meer in te zetten dan de andere VE-groep, als het totaal aantal uren dat volgens de rekenregel moet worden aangeboden maar wordt behaald.</p> <p>De houder bepaalt of de pedagogisch beleidsmedewerker wordt ingezet ten behoeve van de totstandkoming en implementatie van beleidsvoornemens of als coach van beroepskrachten VVE.</p> <p>De keuze voor de pedagogisch beleidsmedewerker dient daarnaast de doelmatigheid en effectiviteit van het beleid. Kindercentra hoeven, om aan dit besluit te voldoen, geen nieuw personeel te werven (tenzij dat noodzakelijk is om het minimum aantal uren te bereiken), maar kunnen de pedagogisch beleidsmedewerker die zij reeds in dienst hebben op basis van de verplichtingen uit de Wet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De pedagogisch beleidsmedewerker is in principe in dienst van één opvangorganisatie en verricht alleen voor deze opvangorganisatie werkzaamheden tenzij er onderling tussen kinderopvangorganisaties afspraken worden gemaakt over verrichten van werkzaamheden bij andere kinderopvangorganisaties. • Vanuit de gemeente wordt jaarlijks in overleg met de kinderopvangorganisaties, minimaal één training aangeboden in het kader van intervisie/ kennisgemeenschap/ professionalisering. • Er is onderscheid tussen de pedagogisch beleidsmedewerker ko (voor de uitvoering van IKK) en de pedagogisch medewerker ve ingezet voor voorschoolse educatie binnen het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB). Beide taken (voor ve en ko) kunnen door eenzelfde medewerker worden uitgevoerd. De wens is om deze functie niet intallig in te vullen. • Er wordt uitgegaan van financiering van maximaal 12 uur per kind per jaar, waarbij een minimum geldt van 10 uur netto per kind per jaar. • De financiering wordt meegenomen in de berekening van de kosten zoals toe te rekenen aan de aan VVE gestelde kwaliteitseisen. • Van toepassing is het onderzoekskader 2017 (geldig per 1 aug 2020) voor het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Pagina 55 – 57, § 11.4.3 Naleving wet- en regelgeving voorschoolse educatie. Toetsing op kwaliteit is in Veenendaal primair belegd bij de GGD. Daarnaast doet de inspectie vanzelfsprekend eigen onderzoek. • Inzet en taken worden integraal opgenomen in het werkplan VVE-peuters van de verschillende kinderopvangorganisaties. <p>Zie voor volledige omschrijving 'Raamwerk inzet pedagogisch beleidsmedewerker in de voorschoolse educatie - Veenendaal'.</p>

Kwaliteitskaart VVE 2022 Veenendaal

	<p>Kinderopvang ook inzetten ten behoeve van de voorschoolse educatie. <i>Bron: nota van toelichting bij het tot wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie</i></p>	
Kwaliteitszorg VVE	<p>De gemeente kan het eigen VVE-beleid, de afspraken, uitvoering en resultaten regelmatig (jaarlijks) evalueren. Deze jaarlijkse evaluatie kan worden vastgelegd en kan leiden tot conclusies voor verbeteringen of aanpassingen van het beleid. <i>Onderzoekskader inspectie voorschoolse educatie en primair onderwijs, maar geen wettelijke basis.</i></p>	<p>Aanbieders van VVE dragen bij aan de ontwikkeling van de kwaliteit van VVE-beleid door (o.a.) te participeren in de VVE -werkgroep.</p> <p>In onderlinge afstemming maken partijen die betrokken zijn bij het maken van beleid en de uitvoering van VVE afspraken over o.a. signalering en toeleiding, ouderbeleid, resultaatafspraken, pedagogisch-didactisch handelen.</p> <p>Deze kwaliteitskaart biedt een overzicht van met elkaar op hoofdlijn gemaakte afspraken. Een stap verder is het opzetten van kwaliteitszorg voor VVE op gemeentelijk niveau. Kwaliteitszorg VVE betreft het systematisch en cyclisch werken aan het meten, borgen en verbeteren van de kwaliteit van VVE.</p> <p>Elke VVE-aanbieder maakt daarnaast gebruik van een kwaliteitszorgsysteem waarin minimaal aandacht is voor eigen doelen/resultaatafspraken en monitoring van deze afspraken d.m.v. observatie/toetsing, handelingsplannen en overleg met ouders.</p> <p>Om van elkaar te leren gaat van elke organisatie die VVE aanbiedt minimaal 1x per jaar een pedagogisch medewerker dan wel groepsleerkracht of IB'er op bezoek bij een andere locatie (collegiale visitatie).</p>
Programma		<p>De VVE-aanbieder heeft een pedagogisch plan/werkplan voor de peuteropvang waarin wordt vastgelegd op welke wijze het door het Nederlands Jeugdinstituut erkend VVE-programma wordt uitgevoerd en hoe de ontwikkeldomeinen (taal, rekenen/ordenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek) zijn ingericht. Dit plan wordt jaarlijks opnieuw bekeken en waar nodig aangepast.</p>
Ouderbetrokkenheid	<p>Het is belangrijk dat de gemeente concreet beleid ontwikkelt waarin is aangegeven welke doelen de gemeente nastreeft op het gebied van ouderparticipatie, op welke wijze de gemeente deze doelen wil verwezenlijken (inclusief financiering/subsidiëring), welke instellingen hierbij betrokken zijn en welke concrete</p>	<p>Deelname van ouder(s) aan het VVE -ouderprogramma is een voorwaarde voor deelname van een geïndiceerd doelgroepkind aan de voorschool. Hierbij wordt en passend aanbod verzorgd dat is afgestemd op de doelgroep, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbod: Groepsaanbod met thema bijeenkomsten (thema's zoveel mogelijk afgestemd op de thema's scholen) ca. 1 x per maand voor ouders wiens kind 2,6 jaar oud is

Kwaliteitskaart VVE 2022 Veenendaal

	<p>resultaten de gemeente verwacht te behalen, om na te gaan of de doelen behaald zijn. <i>Onderzoekskader inspectie voorschoolse educatie en primair onderwijs, maar geen wettelijke basis.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • (Beperkt) aanvullend aanbod (specifiek voor 'nieuwkomers'): een aanbod op maat. Startend wanneer het kind 2,5 jaar oud is. <p>Het VVE-ouderprogramma heeft het volgende doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ouders leren en motiveren om de (taal)ontwikkeling van hun kind te stimuleren. <p>Welke instellingen zijn betrokken?</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Minimaal) de vijf scholen met het hoogste percentage doelgroepkinderen van de totale populatie doelgroepkinderen in Veenendaal. • Kinderopvangorganisaties met een aanbod VE • GGD (mn. CB verpleegkundigen + artsen 0-12) • Gemeente Veenendaal <p>Welke concrete resultaten beogen we?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het in de thuissituatie stimuleren van de (taal)ontwikkeling van peuters en kleuters, wat naar verwachting een positief effect zal hebben op de (taal)ontwikkeling van de kinderen. • Ouders weten waar ze terecht kunnen met vragen/zorgen rondom (de opvoeding van) hun kind.
<p>Doorgaande lijn</p>	<p>De gemeente moet afspraken maken met betrokken partijen over een doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie. <i>(Wet Primair Onderwijs artikel 167, lid 1a en lid 3)</i></p> <p>De gemeente moet ervoor zorgen dat voorscholen gebruik maken van een integraal programma dat voldoet aan artikel 5 van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie. De gemeente moet bovendien afspraken maken over het gebruik van een observatiesysteem in de voorscholen voor het volgen van de brede ontwikkeling van peuters met een VVE indicatie. <i>Onderzoekskader inspectie voorschoolse educatie en primair onderwijs, maar geen wettelijke basis.</i></p>	<p>Doorstroom van een voorschool naar een vroegschool wordt gestimuleerd door de voorscholen.</p> <p>Voor- en vroegscholen werken met een programma waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Bij voorscholen moet dit een gecertificeerd programma zijn.</p> <p>Bij doelgroepkinderen vindt altijd een zorgvuldige overdracht plaats: de gegevens van het kind over zijn ontwikkeling worden overgedragen. Aan bod komen vier thema's uit de observatieprogramma's: taal, ontluikend rekenen, sociaal-emotionele vaardigheden en motorische vaardigheden.</p> <p>Waar mogelijk vindt een 'driehoeksgesprek' plaats tussen ouders, voorschool en basisschool (Intern Begeleider of leerkracht) bij de overdracht. Dit gesprek</p>

Kwaliteitskaart VVE 2022 Veenendaal

	<p>Artikel 5 luidt: Voor de voorschoolse educatie wordt een programma gebruikt waarin op gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.</p>	<p>wordt ondersteund door een overdrachtsformulier. Een formulier is ontwikkeld binnen de VVE-werkgroep en bevat een aantal vaste onderdelen die opgehaald kunnen worden uit de door de kinderopvang gebruikte VVE-methodes. De basisschool ontvangt door deze werkwijze de relevante informatie over de ontwikkeling van de peuter in kwestie van de VVE-aanbieder.</p> <p>Basisscholen waar veel doelgroepkinderen zitten stemmen met de voorscholen in hun buurt af over aansluiting van VVE -programma's en observatiemethoden om te komen tot een doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool.</p> <p>Bij zorgen omtrent de overgang naar school wordt het samenwerkingsverband ingeschakeld door het CJG.</p>
<p>Vroegscholen</p>	<p>De inspectie houdt toezicht op de kwaliteit van het onderwijs, op waaronder de kwaliteit van vroegschoolse educatie in de groepen 1 en 2. De gemeente heeft hier geen rol, behalve het maken van afspraken maken met de vroegscholen over de resultaten van vroegschoolse educatie (zie boven).</p>	<p>De (minimaal) vijf scholen met het hoogste percentage doelgroepkinderen van de totale populatie doelgroepkinderen in Veenendaal. Tweejaarlijks wordt in kaart gebracht of er significante verschuivingen zijn tussen de basisscholen waar doelgroepkinderen instromen. Continuïteit van de als 'vve-erkende scholen' is echter wel een punt om rekening mee te houden in verband met het kunnen aanbieden van het ouderprogramma.</p> <p>Veenendaalse VVE-scholen hebben in gezamenlijkheid afspraken en ambities vastgelegd in een document. Als basis hierbij gelden de standaarden voor de vroegschool van de Inspectie van het onderwijs (onderwijsproces: aanbod, zicht op ontwikkeling, pedagogisch-educatief handelen, extra ondersteuning, samenwerking; kwaliteitszorg en ambitie: kwaliteitszorg, kwaliteitscultuur en verantwoording en dialoog).</p> <p>Stichting Veens Welzijn coördineert de uitvoering van het VVE -ouderprogramma op de vroegscholen waar relatief veel doelgroepkinderen zitten. Hierbij is, gezien de opgebouwde expertise en ervaring, continuïteit van VVE -scholen uitgangspunt.</p> <p>Financiering van onderwijsachterstand bij vroegscholen gaat rechtstreeks via het rijk. De gemeente zal echter een bijdrage leveren aan het professionaliseren van docenten in groep 1 en 2.</p> <p>De gemeente subsidieert (pilot) de functie van specialisten VVE. Aan de hand van een nul-analyse is een adaptieve routekaart ontwikkeld. VVE-scholen</p>

Kwaliteitskaart VVE 2022 Veenendaal

		<p>krijgen ondersteuning op maat. De taalspecialisten hebben een trekkersrol en stimuleert kennisdeling tussen de VVE-scholen. De taalspecialisten stimuleren actief de samenwerking met de voorscholen.</p>
Zorgstructuur		<p>De VVE-aanbieder draagt verantwoordelijkheid voor extra ondersteuning van peuters (en hun ouders) voor zover dit betrekking heeft op het VVE-programma en de normale ontwikkeling van de peuter. De aanbieder is niet verantwoordelijk voor zorg-gerelateerde ondersteuning.</p> <p>De VVE-aanbieder spant zich in voor het signaleren van problemen in de directe omgeving van de peuter, en voor het doorgeven van deze signalen aan de contactpersoon vanuit het CJG.</p> <p>De gemeente draagt (via het CJG) verantwoordelijkheid voor extra ondersteuning van de ouders/het gezin/de peuter indien er sprake is van problematiek die buiten de verantwoordelijkheid van de aanbieder valt. Gemeente draagt zorg voor een vaste contactpersoon uit het CJG per locatie peuteropvang.</p> <p>Na het afgeven van een indicatie door GGD gaat een kind naar de KO. Wanneer een kind daarna naar school gaat blijkt er in bepaalde gevallen ook nog extra zorg nodig. Bij overdracht naar school komt het SWV in beeld. Afspraak is echter dat de GGD door het CJG geïnformeerd wordt als er blijvend extra zorg nodig is. Casussen worden besproken in het MDO overleg.</p>